

הסיפור שלי

סיפור מעורך השראה
לשולחן השבת

האח"מ הצעיר

הרב יוסף יצחק סוסונקו

כאשר אני מספר לאנשים שמשפחתי יצאה מברית המועצות בשנת תשכ"ד (1964), הם מתקשים להאמין, ואומרים שזה לא ייתכן. כל מי שמכיר את תולדות המשטר הסובייטי, יודע שבשנים ההן לא הותר ליהודים לצאת. אך כאשר קרובי משפחתנו בארצות הרווחה - סבי ואחרים - ביקשו מהרבי שיתפלל למען יציאתנו, הוא הבטיח להם שנצא מרוסיה ללא בעיות. באורח פלא, באותה שנה הותר להוריי - ר' אשר ופריידה מניה - ולי, בנוסף לעוד כמה חסידים, לצאת מברית המועצות.

כאשר הגענו לישראל, כתב אבי אל הרבי ושאל האם לנסוע מיד לניו יורק - שכן, הוא מעולם לא פגש את הרבי. הרבי הורה לו להישאר תחילה זמן מה בישראל ולהתאחד מחדש עם קרובי משפחתו שאותם לא ראה שנים ארוכות. בסופו של דבר הוא הגיע אל הרבי לקראת תשרי, חודש החגים.

בימים ההם, האורחים שהיו מגיעים לחצר הרבי נכנסו ליחידות פעמיים - פעם ראשונה עם הגעתם, ופעם נוספת לפני חזרתם. כשנכנס לראשונה אל הרבי, הביא עמו מתנה מרוסיה: קופסת סיגריות "קזבק".

"אינני מעשן", אמר הרבי לאבי, "אך מאחר שמדובר במשהו שיהודי מיוצאי רוסיה מעניק לי - אקבל את המתנה". הוא לקח את הקופסה והניח אותה במגירת שולחן העבודה שלו.

הרבי גם אמר לאבי משהו שבשעתו הוא לא היה מסוגל להבין: "שלוש המשפחות שיצאו זה עתה מרוסיה, 'פתחו את הצינורות', ובקרוב יוכלו כל יהודי רוסיה לצאת". אבי עמד שם והקשיב, ולמרות שלא היה מסוגל להעלות על דעתו כיצד בכלל יש סיכוי שמשהו כזה באמת יקרה, הוא האמין לרבי.

כעבור כשנתיים, התרחשה רעידת אדמה חזקה בעיר טשקנט שבאוזבקיסטן, שם גרנו לפני יציאתנו מרוסיה. בתי העיר לא היו בנויים מבטון, אלא מלבני-חמר, וכמעט כולם נחרבו. כתוצאה מכך, החליטה ממשלת רוסיה להתיר

לכל יהודי טשקנט לצאת מהמדינה. שנים ספורות אחר כך, ביטלה לגמרי את איסור ההגירה לישראל.

לאחר שמחת תורה, הרבי ביקש מאבי שיישאר עוד קצת בארצות הברית. הרבי רצה שהוא ייסע לבקר בקהילות יהודיות ברחבי המדינה ויספר על המשך חיי היהדות ושמירת המצוות ברוסיה.

בתחילת שנת תשכ"ז (1966), הגיעה כל משפחתנו אל הרבי. הייתי אז בן תשע. ברוסיה, הוריי לא פירטו בצורה ברורה מה הם מתכננים לעשות לאחר הגירתנו מהמדינה, בגלל החשש מהשלטונות. הם רק אמרו שנלך לבקר צדיק גדול בארץ ישראל; אך אחרי שיצאנו, נודע לי שלמעשה אנו נוסעים אל הרבי באמריקה.

אני זוכר בבירור שעמדתי סמוך לגינה הקטנה בחזית 770, כשמכוניתו של הרבי עצרה מול הבניין. הייתה זו הפעם הראשונה שבה אמי ואני ראינו את הרבי, וההתרגשות הייתה רבה. ביחידות הראשונה שלנו, שהתקיימה בין ראש השנה ליום כיפור, הוציא הרבי מהמגירה שלו - אותה

«

מיזם מיוחד לשימור זיכרונות ועדויות על חייו ופועלו של הרבי מליובאוויטש. סיפור זה הוא אחד מני רבים שתועדו על ידינו בראיונות וידאו לאורך השנים. נכון להיום, מצויות בידינו מעל 1700 עדויות מכלי ראשון. אף שהשתדלנו כמיטב יכולתנו לאמת כל פרט, תוכנם של הסיפורים משקף את דברי הרבי כפי שאלו הובנו בשעתו על ידי השומעים והשתמרו בזיכרונם.

MY ENCOUNTER
with the REBBE

אנשים להצביע עליי: הרבי קנה עבורי את הפסוק "מלכותך מלכות כל עולמים", פסוק אחד לפני האחרון.

אירוע נוסף שנחרט היטב בזיכרוני: הרבי ביקש מהרב בן ציון שם טוב לשיר "מי ארמיה אדמורה", שיר של הצבא האדום במקורו, שאת מילותיו התאים ר' בנצ'ע ל"צבא הרבי". בשיר מוזכרים כל החסידים שנאסרו או נרצחו בברית המועצות במאבק על שימור גחלת היהדות, ואני זוכר כיצד ר' בנצ'ע עמד מאחורי הרבי כשהוא שר ובוכה.

במהלך השירה, הסתובב אליי הרבי כשחיוך גדול על פניו, ואני ניגשתי אליו. הוא שאל אותי ברוסית אם אני יודע את השפה: "פנימאייש פרוסקי?" מאז שעזבתי את רוסיה, חדלתי לדבר את השפה - לא אהבתי את המדינה ההיא, ולא אהבתי את השפה - אך עדיין הבנתי אותה.

"נימנושקה", השבתי. קצת.

"נו", אמר הרבי, כשהוא מחווה בראשו לעבר ר' בנצ'ע, "אם כך, עזור לו לשיר!"

כיום, כשאני מספר לילדי או לנכדיי איזו חיבה וקירוב גילה הרבי לילד שזה עתה יצא מאחורי "מסך הברזל", אני מתרגש בכל פעם מחדש. לאותו פסוק שהרבי כיבד אותי לקרוא בקול בשעת ההקפות, עדיין יש השפעה עצומה עליי עד היום.

משנת תשמ"ה (1985), התגורר הרב יוסקה סוסונקו בסאות' ביץ', פלורידה, שם שימש כמשפיע קהילת חב"ד. הוא רואיין בחודש תשרי תשפ"ב (2021), ובהמשך אותה שנה, בסוף חודש ניסן (2022), נפטר ממחלה.

לזכות אבינו היקר הרב יעקב שי' מינסקי ולעילוי נשמת אמנו היקרה מרת שיינא באשע בתיה ע"ה הוקדש ע"י בנם ר' שניאור ויוכבד שיחיו מינסקי

השבוע לפני:

< תשכ"ז (1966) — במהלך ההתוועדות, הזכיר הרבי שבשבת זו בשנת תרפ"ט (1928), התקיימה ה"שבת-חתן" ("אויפרופעניש") שלו - השבת לפני חתונתו שבה הוא נקרא לעלות לתורה. הרבי הזכיר את המאמר שאמר אז חמיו, אדמו"ר הריי"צ לרגל המאורע, על הפסוק "וכל בניך לימודי ה'", ובהמשך אמר בעצמו מאמר חסידות המבוסס על המאמר ההוא.¹ י"ג בכסלו

< תשמ"ב (1981) — לקראת י"ד כסלו, יום חתונתו עם הרבנית חיה מושקא, הורה הרבי להכין לדפוס את "קונטרס דרושי חתונה תרנ"ב", הכולל שלושה מאמרים שאמר אדמו"ר הרש"ב נ"ע לרגל חתונת אחותו, הרבנית חיה מושקא עם הרב משה הכהן הורנשטיין. כדי להקל על הלימוד, הואיל הרבי לחלק את המאמר כולו לפרקים. לאחר שיצא לאור, החזיק הרבי את הקונטרס בסידורו לאורך כל שבעת ימי המשתה.² ט' בכסלו

1 תורת מנחם חלק מה, עמ' 256
2 ספר המאמרים תרנ"ב-נ"ג, עמ' שמ

מגירה שלתוכה הכניס את הסיגריות שהביא לו אבי - ספר תניא קטן בצבע שחור, והעניק לי אותו. "אם תלמד מתוך ספר 'תניא' זה", אמר, "תדע אותו היטב". עד היום אני משתדל ללמוד מדי יום מתוך אותו ספר תניא.

אחר כך הוציא מהמגירה סידור והעניק אותו לאמי, באומרו: "יהי רצון שיתקבלו תפילותייך לשנה טובה".

באותם ימים, בית המדרש הגדול ב-770 היה כרבע מגודלו כיום, ובראש השנה היה המקום עמוס לעיפה. כשהגיע זמן התקיעות, כל הקהל נדחק אל עבר הבימה במרכז החדר שעליה ניצב הרבי בשעה שהוא תוקע בשופר. בתור ילד קטן, התרחקתי מהדחיפות.

לפתע, ניגש אליי בחור ישיבה, אחז בי בשתי ידיו ולקח אותי עמו. הוא מסר אותי לידי אברך אחר, ואחר כך העבירו אותי מעל ראשי הקהל, עד שהנחיתו אותי על הבימה, מאחורי דמות עטופה בטלית. בתקופה ההיא, לא הרבו במילים ובהסברים; נאלצת להבין לבד מה מתרחש. כעבור כמה שניות קלטתי מי הדמות שתחת הטלית: עמדתי ממש מאחורי הרבי. בזכות הקרבה אל הרבי, שמעתי את בכי בשעה שהתכונן לתקיעות, וכמובן, הצלחתי לשמוע היטב את התקיעות עצמן.

אחר כך נודע לי שהרבי הסתובב וביקש שכל מי שיצא לאחרונה מרוסיה יעלה אל הבימה ויעמוד לצידו בשעת התקיעות. לאחר שעלו המבוגרים, הרבי הבהיר שלא יתחיל עד שיגיעו כולם, ונקב בשמי ובשמות כמה אחרים. בזמן שחיפשו אותי, הרבי אף אמר שאם לא נגיע כולנו, הוא יבוא אלינו.

ביום השני של ראש השנה התקיימה התוועדות בשעות אחר הצהריים, והמחזה מהתקיעות חזר על עצמו. בהתחלה נדחקו כולם כדי לתפוס את מקומותיהם הקבועים, ואני מצאתי את עצמי בחוץ. לפתע, אמרו לי שהרבי קורא לי. בהתחלה חשבתי שמתלוצצים, אך שוב ניגשו אליי שני בחורים והכניסו אותי פנימה. אחר כך טיפסתי על אחד מטורי השולחנות הארוכים שסודרו לפני הרבי, וניגשתי עד אליו.

תחילה העניק לי הרבי מעט יין וחתיכת חלה טבולה בדבש, והורה לי ליטול את ידי ולומר את הברכות המתאימות. אחרי שחזרתי מנטילת הידיים, העמיד אותי הרבי מאחורי מזכירו האישי, הרב חדקוב, שישב במרחק כשני מטרים ממנו. כל אותו חודש תשרי זה היה מקומי הקבוע, ובכל התוועדות, הרבי הסתובב לוודא שאני נמצא שם, והעניק לי חתיכת עוגה או מזוג לי מעט יין מגביעו.

בבוקר שמחת תורה, לפני ההקפות, נמכרו פסוקי "אתה הראת", כנהוג. הרבי בעצמו שילם על כמה פסוקים, ואחר כך כיבד אנשים שונים באמירתם. בשלב מסוים, החלו

בסיוע חברי

THE JEM FOUNDATION

ואתה תצוה... להעלות נר תמיד